

INFORME JURÍDIC RELATIU A LA NECESSITAT D'ADJUDICAR A ANTEQUEM, S.L. EL CONTRACTE RELATIU ALS SERVEIS D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PER A LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DEL TEATRE ARNAU A L'AVINGUDA DEL PARAL·LEL 60, AL BARRI DEL RAVAL, AL DISTRICTE DE CIUTAT VELLA, BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE – EXP. 601.2026.051

Antecedents

Mitjançant sol·licitud d'inici d'expedient de data 25 de març de 2026, el Departament Tècnic d'Edificació de BIMSA sol·licita la contractació dels SERVEIS D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PER A LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DEL TEATRE ARNAU A L'AVINGUDA DEL PARAL·LEL 60, AL BARRI DEL RAVAL, AL DISTRICTE DE CIUTAT VELLA, BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE, amb un pressupost base de licitació de 123.328,00 euros (IVA exclòs) i un Valor Estimat de Contracte de 147.993,60 euros (IVA exclòs).

BIMSA ha de contractar els SERVEIS D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PER A LES OBRES DE REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DEL TEATRE ARNAU A L'AVINGUDA DEL PARAL·LEL 60, AL BARRI DEL RAVAL, AL DISTRICTE DE CIUTAT VELLA, BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE.

La Direcció Arqueològica a nom de l'arqueòloga Lydia Gutiérrez Becerra, contractada per l'empresa ANTEQUEM S.L. ha estat autoritzada per la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya per dur a terme la intervenció arqueològica en el marc de les obres de rehabilitació i adequació del Teatre Arnau a l'Avinguda Paral·lel 60 de Barcelona. Aquesta direcció arqueològica ha desenvolupat les següents tasques:

- Execució dels treballs de camp.
- Elaboració del registre documental.
- Anàlisi preliminar dels materials i contextos.
- Avanç en la redacció de la memòria tècnica, així com dels pertinents informes de tractament de restes arqueològiques.

Donat que la nova actuació que es planteja (ampliació/modificació dels treballs autoritzats) forma part del mateix projecte arqueològic, es considera que:

- No es tracta d'una nova intervenció independent, sinó d'una continuació directa d'una intervenció ja autoritzada.
- Qualsevol fragmentació del projecte entre dues empreses o equips vulneraria el principi d'exclusivitat que estableix l'article 4 del Decret.
- Només l'equip inicial disposa del coneixement acumulat del jaciment, dels contextos arqueològics i del sistema de registre aplicat, indispensables per garantir la coherència tècnica, estratigràfica i interpretativa del projecte.

D'acord amb el que estableix l'article 4 del Decret 78/2002, les intervencions arqueològiques tenen caràcter exclusiu, i per tant:

- No poden ser subdividides ni transferides parcialment a una altra empresa o equip sense causa justificada i autorització expressa.
- La continuïtat dels treballs derivats de l'ampliació del projecte ha de recaure necessàriament sobre l'equip de direcció tècnica i l'empresa inicialment autoritzats per la DGPC. Aquesta exclusivitat respon no només a una exigència normativa, sinó també a criteris de coherència científica, eficiència tècnica i protecció del patrimoni arqueològic.

Per tot això, es justifica la necessitat de contractar la mateixa Direcció Arqueològica, Lydia Gutiérrez Becerra, contractada per l'empresa ANTEQUEM S.L. per a la realització dels treballs d'ampliació del projecte d'intervenció arqueològica, de conformitat amb el que estableix la normativa catalana de patrimoni cultural.

Fonamentació jurídica

El servei objecte del present informe s'ha de realitzar de forma exclusiva per part de l'empresa ANTEQUEM S.L., per la qual cosa, a efectes de contractar els serveis de referència, s'ha d'articular un procediment negociat sense publicitat, de conformitat amb els següents fonaments jurídics.

1.- Regulació legal del procediment negociat sense publicitat a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant LCSP).

La LCSP estableix els principis rectors de la contractació pública, articulant l'adjudicació dels contractes públics sota els principis de publicitat, lliure concurrència, igualtat de tracte i no discriminació, entre d'altres. No obstant això, la Llei estableix una excepció als principis de la contractació, el procediment negociat sense publicitat regulat a l'article 168 de la LCSP. Aquest procediment, en tant que suposa una limitació dels principis de la contractació pública, la doctrina ha establert que la seva aplicació té caràcter excepcional i només resulta procedent quan concorren les causes taxades previstes a la Llei.

Als efectes que ara interessa, estableix l'article 168 de la LCSP que:

“Los órganos de contratación podrán adjudicar contratos utilizando el procedimiento negociado sin la previa publicación de un anuncio de licitación únicamente en los siguientes casos:

a) En los contratos de obras, suministros, servicios, concesión de obras y concesión de servicios, en los casos en que:

2.º Cuando las obras, los suministros o los servicios solo puedan ser encomendados a un empresario determinado, por alguna de las siguientes razones: que el contrato tenga por objeto la creación o adquisición de una obra de arte o representación artística única no integrante del Patrimonio Histórico Español; que no exista competencia por razones técnicas; o que proceda la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial.

La no existencia de competencia por razones técnicas y la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial solo se aplicarán cuando no exista una alternativa o sustituto razonable y cuando la ausencia de competencia no sea consecuencia de una configuración restrictiva de los requisitos y criterios para adjudicar el contrato.

Aquest procediment que deriva de la normativa europea¹, es configura com una excepció dels principis de publicitat, lliure concurrència i igualtat de tracte i no discriminació, que s'ha d'utilitzar amb caràcter excepcional. Derivat d'aquesta excepcionalitat, cal que l'òrgan de contractació justifiqui i acrediti que és impossible promoure la concurrència perquè objectivament només existeix una empresa que pugui encarregar-se de l'execució del contracte, i no es pot considerar que concorri una raó tècnica determinant de l'exclusivitat quan, a més d'existir alternatives o substituïts raonables en el mercat, l'exclusivitat sigui conseqüència d'una restricció artificial dels paràmetres de la contractació, exigint en els plecs uns requisits tècnics que només pot complir una empresa determinada. Així, en quant a la necessitat de motivació d'aquesta exclusivitat, s'ha pronunciat la **Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, de 14 de setembre de 2004, a l'assumpte Comissió/Itàlia, C-385/02**, segons la qual:

“el artículo 7, apartado 3, letra b), de la Directiva autoriza el recurso al procedimiento negociado, sin publicación previa de un anuncio de licitación, para las obras cuya ejecución, por razones técnicas, sólo puede encomendarse a un empresario determinado. Las disposiciones del artículo 7, apartado 3, de la Directiva que autorizan excepciones a las normas que pretenden garantizar la efectividad de los derechos reconocidos por el Tratado CE en el sector de los contratos públicos de obras, deben ser objeto de una interpretación estricta, y la carga de la prueba de que existen realmente las circunstancias excepcionales que justifican la excepción incumben a quien quiera beneficiarse de ellas (véanse, en este sentido, las sentencias de 18 de mayo de 1995, Comisión/Italia, C-57/94, Rec. p. I-1249, apartado 23, y de 28 de marzo de 1996, Comisión/Alemania, C318/94, Rec. p. I-1949, apartado 13). De ello se desprende que las autoridades italianas deben probar que existían razones técnicas que hacían necesaria la adjudicación de los contratos públicos controvertidos al empresario encargado del contrato inicial”.

De la mateixa forma s'ha pronunciat la Sala del Contenciós Administratiu, del **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva Sentència de data 9 de març de 2016**, en la que s'al·ludeix a la idea del caràcter excepcional i taxat del procediment negociat sense publicitat, la qual cosa exigeix que la seva utilització es fonamenti en la concurrència i acreditació, clara i manifesta, de que es dona el supòsit de fet d'exclusivitat o de raons impeditives de la concurrència que duguin a terme l'excepció de licitació oberta o restringida.

---

¹ Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE. Considerant 50:

“En razón de sus efectos perjudiciales sobre la competencia, los procedimientos negociados sin publicación previa de un anuncio de licitación deben utilizarse únicamente en circunstancias muy excepcionales. Las excepciones deben limitarse a aquellos casos en que la publicación no sea posible, bien por razones de extrema urgencia provocada por acontecimientos imprevisibles y no imputables al poder adjudicador, bien cuando esté claro desde el principio que la publicación no generaría más competencia o mejores resultados de contratación, por ejemplo porque objetivamente solo haya un operador económico que pueda ejecutar el contrato. Este es el caso de las obras de arte en las que la identidad del artista determina intrínsecamente el valor y el carácter únicos del propio objeto artístico. La exclusividad puede también surgir por otros motivos, pero solo las situaciones de exclusividad objetiva pueden justificar el recurso al procedimiento negociado sin publicación, siempre que la situación de exclusividad no haya sido creada por el propio poder adjudicador con vistas al futuro procedimiento de contratación”.

2.- Respecte de l'exclusivitat de ANTEQUEM S.L. per a la contractació dels Serveis d'arqueologia de les obres de rehabilitació i adequació del Teatre Arnau a l'Avinguda Paral·lel 60 de Barcelona, amb mesures de contractació pública sostenible.

D'acord amb el que s'exposa a l'informe tècnic emès per la Direcció Tècnica d'Edificació de BIMSA, la necessitat de contractar els serveis d'ampliació de la intervenció arqueològica en el marc de les obres indicades deriva de circumstàncies sobrevingudes i imprevisibles originades per troballes arqueològiques aparegudes durant l'execució dels treballs.

Aquesta ampliació dels serveis d'arqueologia s'ha d'articular com a una contractació derivada de l'Acord Marc per a la contractació dels serveis per a la realització de treballs d'intervencions arqueològiques en les actuacions que realitzi Barcelona d'Infraestructures Municipals, S.A. en l'àmbit de Barcelona amb mesures de contractació pública sostenible (Exp. Núm. 600.2023.010).

No obstant, els serveis objecte de la present necessitat, no s'han d'adjudicar per ordre rotatori, sinó que, en virtut de la clàusula 25.4 del Plec Administratiu: *"L'objecte de cada projecte d'intervenció arqueològica comprèn un o varis dels serveis objecte del present acord marc, de tal manera que, un cop adjudicat a una empresa la PIA (projecte Intervenció Arqueològica) corresponent, aquesta realitzarà tots els serveis inclosos en la mateixa"*, tal i com s'indica a l'expedient 600.2023.010.

En el cas que ens ocupa, els treballs objecte de la present necessitat deriven d'una PIA prèviament assignada a l'empresa ANTEQUEM, S.L., dins del contracte derivat amb número d'expedient 600.2023.010CD29, que indicava en la seva clàusula 25.4 del Plec Administratiu que: *"L'objecte de cada projecte d'intervenció arqueològica comprèn un o varis dels serveis objecte del present acord marc, de tal manera que, un cop adjudicat a una empresa la PIA (Projecte Intervenció Arqueològica) corresponent, aquesta realitzarà tots els serveis inclosos en la mateixa"*.

Per tot això, es considera degudament justificada l'exclusivitat de l'empresa ANTEQUEM, S.L. per a l'execució de l'ampliació dels serveis d'arqueologia vinculats al projecte esmentat, i en conseqüència, la seva contractació mitjançant procediment negociat sense publicitat, a l'empara de l'article 168.a).2º de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP), per tractar-se d'un supòsit en què, per raons tècniques i de drets exclusius, el contracte només pot ser encomanat a un únic operador econòmic.

Per tot l'esmentat, qui subscriu,

INFORMA favorablement l'aplicació del procediment negociat sense publicitat per a la contractació de l'ampliació dels Serveis d'arqueologia de les obres de rehabilitació i adequació del Teatre Arnau a l'Avinguda Paral·lel 60 de Barcelona, amb mesures de contractació pública sostenible, a favor de ANTEQUEM, S.L., així com el contingut i prescripcions del Plec de Clàusules Administratives Particulars que regeix la licitació, atès que els mateixos estan conformes amb la legislació de contractes.

Lara Calvo Martí
Cap de Contractació d'Espai Públic i Sistemes Tecnològics

Barcelona, a en la data de la signatura electrònica.